

کمک به یادگیری درسهای ر یاضی وعلوم دانش آموزان از طريق تكليف منزل

لیندا ۱. میلبورن و دیوید ال. هاری مترجم: فاطمه قاسمي، دبير رياضي شهر خدابنده، دانشجوي كارشناسي ارشد آموزش ریاضی دانشگاه شهید بهشتی

مقدمه

معلمها به چند دلیل، تکلیف منزل تعیین می کنند: کمک به دانش آموزان برای مرور و یادآوری، کاربرد و استفاده و تکمیل کردن آنچه در کلاس یاد گرفتهاند، کمک به آنها برای آماده شدن برای درس جلسه بعد، ایجاد فرصت برای کشف و بررسی موضوعاتی که در کلاس، زمان پرداختن بیشتر به آنها وجود ندارد و کمک به دانش آموزان برای کسب مهارتهای خود- یادگیری و به کاربردن منابعی مانند کتابخانهها و مرجعها. تکلیف منزل همچنین، به موارد زیرکمک می کند:

- توسعه یادگیری در حد تسلط، با تمرین آنچه که یاد گرفتهاند؛
 - کسب مهارتهای مؤثر خود نظمی و مدیریت زمان؛
 - یادگیری کارکردن بهصورت مستقل؛
 - بهدست آوردن احساس مسئولیت شخصی برای یادگیری؛
- توسعه مهارتهای تحقیقی مانند سازمان دهی و جمع آوری اطلاعات.

عــلاوه بر اینها، تکلیف منزل می تواند والدین و معلمان را به هم نزدیک کند؛ والدینی که بر تکلیفها نظارت می کنند و به مدرسه، در یادگیری فرزندانشان توسط بررسی آموزش آنها، یاری میدهند. (کمک به فرزند خود با تکلیف منزل، پائولو، ۱۹۹۵؛ قابل دسترس از طریق وبگاه: http://www.ed.gov/pubs/parents/Homework/index.html).

کلیدواژهها: تکلیف منزل، یادگیری ریاضی

هدف تكليف منزل، كسـب تجربه مثبت، جهت تشویق دانش آموزان برای یادگیری است. ارزیابی و

بررسیها نباید بهعنوان تنبیه در نظر گرفته شود. براســاس نظر پائولو (۱۹۹۵)، دانشآموزانی که وقت

«مطالعات نشان مىدهند كه عموماً، تكليفهاي منزل مى توانند سودمند باشند، به شرطی که با دقت، توسط معلمان طراحي شوند و مستقیماً برای دانش آموزان، بامعنی باشند

زیادی را برای تکلیف منـزل صرف می کنند، بهطور متوسط، بهتر از دیگران عمل می کنند و مزایای علمي/ آموزشي تكليف منزل در پايههاي بالاتر، افزایـش می یابد. در دهه اخیـر، تحقیقات مربوط به تكليف منزل، بر ارتباط أن با موفقيت تحصيلي دانش آموزان متمرکز شده و دادن تکلیف منزل را شديداً تقويت كرده است. اگرچه يافتهها، در مورد اينكه آيا تكليف منـزل، موفقيت علمي دانش آموزان را عمـلاً افزایش میدهد، درهم اسـت (هم مثبت و هم منفی است)، در هر صورت، بسیاری از معلمان و والدین، بر این توافق دارند که تکلیف، مسئولیت پذیری و قـدرت ابتـکار دانش آموزان را افزایـش میدهد و توقعات دانش آموزان، والدين و عموم مردم را بر آورده

به گفته پائولو (۱۹۹۵)، «مطالعات نشان می دهند که عموماً، تکلیفهای منزل می توانند سودمند باشند، به شرطی که با دقت، توسط معلمان طراحی شوند و مستقیماً برای دانش آموزان، بامعنی باشند.»

چه مقدار تکلیف منزل، معقول است؟

«انجمن ملی معلمان – والدین 7 » و «انجمن ملی آموزشـــی^۳»، میزان تکلیــف منزل را به مقــدار زیر، پیشنهاد کرده است:

کودکســتان تا پایه سـوم: حداکثر ۲۰ دقیقه در

پایههای چهارم تا ششم: ۲۰ تا ۴۰ دقیقه در روز. پایههای هفتم تا دوازدهم: حداکثر ۲ ساعت، اما توصیهها براساس نوع و تعداد موضوعات تغییر

این در حالی است که دانشجویان به طور فزایندهای، تکلیفهای طولانی تر و پیچیده تری دریافت خواهند كرد. همچنين، بعضى از دانش آموزان/ دانشـجويان ممکن است برای انجام تکلیفها، به زمان بیشتری نیاز داشته باشند، در حالی که بعضی دیگر، به زمان کمتری برای تکمیل کردن تکلیفهایشان نیاز دارند[†]. برای تکمیل کردن تکلیفها، برخی از دانش آموزان به زمان بیشتری نیاز دارند. تحقیقات نشان دادهاند که اگر دانش آموزانی که دارای نمرههای آزمون پایین تری هستند، وقت زیادی را برای انجام

دادن تكليفهايشان صرف كنند، نمرههايشان به خوبی دانش آموزانی می شود که توانایی بالاتری دارند و زمان کمتری را به انجام تکلیفها اختصاص مى دهند. البته، لازم است كه معلمان و والدين، اين آگاهی را داشــته باشند که اگر تکلیفها زمان زیادی ببرند، ممكن است علامتي باشد كه دانش آموزان، برای انجام موفقیت آمیز آن تکلیفها، نیازمند آموزش بیشتری هستند. همچنین، باید توجه داشت که با وجودی که بعضی تکلیفها مفیدند، ولیکن تکلیف زیاد نیــز، می تواند دانش آموزان را ســردرگم کرده و باعث اضطرابشان شود. علاوهبر اینها، مهم است که دانش آموزان، زمانی برای ورزش، بازی، فعالیتهای اجتماعی، و پیگیری علاقههای شخصی خودشان را داشته باشند. دانش آموزانی که دارای مهارتهای تمرکز و توجه هستند، اغلب تکلیفهایشان را سریع تمام می کنند. آن ها معمولاً در کلاس، خیلی خوب گوش می کنند و بیشتر چیزهایی را که برای انجام دادن تکلیفها لازم است، در کلاس یاد می گیرند. گفته می شود دانش آموزانی که به معلمهایشان با دقت گوش می کنند، می توانند زمان درس خواندن خود را تا ۴۵ درصد، کاهش دهند.

چگونه می توانم به فرزندم در انجام تكليف منزل، كمك كنم؟

اول اینکه از انجام دادن تکلیفها توسط خودتان اجتناب کنید! انجام دادن تکلیف برای یک کودک، پیامش این است که او، قادر به انجام آن نیست و تلویحاً، به او این پیغام را می ساند که هدف اصلی از تكليف منزل، تمام و كمال انجام دادن آن است. همچنین این کار، دانش آموز را از فرصتی که بتواند مهارتهای خود را توسعه دهد و از تجربیات خود درس بگیرد، محروم می کند. به یاد داشته باشید که انجام دادن تکلیف، باید به دانش آموزان کمک کند که کار خود را برنامهریزی، مدیریت و تکمیل كننــد. والديـن هم لازم اسـت كه با سياسـتهاي مدرسـه در مورد تکلیف منزل آشنایی داشته باشند و به کودکانشان کمک کنند و با توجه به موارد زیر، بتوانند بیشــترین بهره را از انجام دادن تکلیف منزل، ببرند:

- یک حالت مثبت را در بیان و عمل ابراز کنید که تکلیف مهم است و آموزش همیشه حرف اول را میزند. برای بسیاری افراد، مقاومت برای انجام دادن تکلیف، منشأ نزاعهای خانگی است. برای کمک درخصوص روش کاهش دادن نزاعها، به «یک برنامه ۶ هفتهای برای والدین و کودکان برای کاهش درد و رنج ناشی از تکلیف» مراجعه کنید a .
- 👤 کودکان را به یادداشتبرداری درباره تکلیفهایی که برای منزل به آنها داده میشود، تشویق کنید. • با کودکان خود، درباره تکلیفهای منزل بحث کنید تا با چیزی که مطالعه می کنند، آشنا شوند. قبل از اینکه کودک، نوشتن تکلیف را شروع کند، درباره موضوع با همدیگر گفتوگو کنید و روزهای قبل از امتحان، از آنان آزمون کوچکی ٔ بگیرید.
- فعالیتهای بعد از کلاس فرزندانتان را محدود کنید، تا برای انجام تکلیفها و فعالیتهای خانوادگی، زمان لازم وجود داشته باشد.
- بـا توافق دوطرفه، زمان پـای تلفن بودن کودک را محدود کنید ۲. طراحی برنامه های تکلیف منزل و کارهای مرسوم مربوط به آنها را به گونهای انجام دهید که وقت آزاد برای فرزندتان وجود داشته باشد. زماني كـه تكليفهـا كامل شـدند، اطمينان حاصل کنید که کودکتان خوب استراحت کرده و گرسنه نیست و وقت کافی دارد که بعد از مدرسه، نفسی بکشد (هرولد۱۹۹۹،۸). همچنین از برنامهریزی برای انجام تكليفها درست قبل از زمان خواب، اجتناب کنید. همین طور، مراقب باشید که برای انجام و تمام کردن تکلیفها، کودکان خیلی خسته نبوده یا موقع خوابشان نباشد. برای پروژههایی هم که نیاز به زمان بیشتری دارند، روی تقویم، مهلت پایانی را برای کودکان خود، علامت بزنید. بر استفاده از تلویزیون و رادیـو نظارت کنید. اگر زمـان پخش برنامهای که مورد علاقه فرزندتان هست، موقعی است که برای انجام تکلیفهای او برنامهریزی کردهاید، آن برنامه را برایش ضبط کنید.
- و زمانی کـه فرزندتان درخواست کمـک می کند، برخى از تكليفها يا سـؤالها را بـا هم انجام دهيد. برخی اوقات، کودکان نمی دانند که چگونه تکلیفهای

- بزرگ خود را به بخشهای کوچکتری تقسیم کنند تا قابل انجام شوند و در این مورد، نیاز به کمک دارند. • موقع درس خواندن، نوشتن و روخوانی، نزدیکشان باشید و اگر درخواست کمک کردند، در دسترس باشید اما از اینکه کمک یا روش انجام چیزی را بر آنها تحميل كنيد، اجتناب ورزيد.
- تکلیفهای تکمیل شده توسط کودکتان را کنترل کنید و تکلیفهای تصحیح شده و پس داده شده را مرور کنید. از نظرات منفی اجتناب کنید، اما اگر فرزندتان بهطور مداوم، در تکلیفهایش ۲۵ درصد یا بیشــتر غلط داشته باشد، یا اگر بهنظر می رسد که او هر گـز تمرینی برای انجـام دادن ندارد، با معلمش تماس بگیرید (شور ۹، ۱۹۹۹).
- برای کودک خود، مکانی را جهت انجام تکلیفها مهیا کنید که آرام و ساکت و دارای نور مناسب و به دور از شلوغی و رفتوآمدهای خانوادگی باشد و مطالب و مواردی را که برای تکمیل تکلیفهایش به آنها نیاز دارد، در دسـترس او قـرار دهید. بعضیها با موسیقی، بهتر درس می خوانند، و بعضی دیگر، از صدا در محیطی که هستند، خوششان میآید. بنابراین، سعی کنید که خود را با سبک یادگیری مورد علاقه كودكتان، وفق دهيد.
- کودکان را به استفاده از کتابهای مرجع (مانند فرهنگلغت و دایرةالمعارفها)، تشویق کنید و اگر امکان دارد، کامپیوتر و ماشین حساب برای فرزندتان مهیا کنید. اگر در خانه کامپیوتر در دسترس نیست، یک برنامـه منظم ترتیب دهید تـا از کتابخانههای عمومی یا مراکز یادگیری عمومی که دسترسی به کامپیوتر در آن ها هست، استفاده کنند.
- 👤 کامپیوتر، ابزاری مرسوم و ضروری برای یادگیری بسیاری از موضوعات مدرسهای بهخصوص، ریاضی و علوم شده است ۱۰ شما و کودکتان، می توانید از کامپیوتر برای موارد زیر، استفاده کنید:
- O با استفاده از برنامههای تحریری (مانند وُرد) و دیگر نرمافزارها، گزارشها و تکلیفهای خود را انجام
- O با استفاده از مطالب مرجع بر روی سی دی رامها۱۱، اطلاعات را پیدا کنید که بسیاری از آنها، معمولاً در کتابخانههای عمومی و مدرسهها، قابل دسترساند.

8. Herold

9. Shore

۱۰. توجه شـود که سـال نگارش این مقاله، ۱۹۹۹، یعنی ۱۶ سال پیش بوده است.

11. CD- ROMS

- 12. Homework Companion at http://www.ericse. org/homework.html
- 13. How Parents Can Help With Homework" by Judith Lips
- 14. Homework Helpers for Parents by Kenneth Shore
- 15. http://family.go.com/Features/family_1999_02/ nwfm/nwfm29homework/.

منابع

- 1. Milbourne, Linda, A. & Haury, David, L. (1999). Helping Students with Homework in Science and Math. ERIC Digest. Source: ERIC Clearinghouse for Science Mathematics and Environmental Education. Columbus OH.
- 2. Canter, L., & Hauser, L. (1987). "Homework without tears." Perennial Library.
- 3. Clark, C. (1989), "Hassle free homework: A six week plan for parents and children to take the pain out of homework." Doubleday.
- 4. Herold, P. (1999). "The Homework Debate," available online at http://family.go.com/Features/ family_1998_11/metk/metk118homework.
- 5. Paulu, N. (1995). "Helping your child with homework." Washington, DC: U.S. G.P.O. (Available online at: http://www.ed.gov/pubs/ parents/Homework/title.html)
- 6. Rich, D. (1992). "Megaskills: How families can help children succeed in school and beyond." Houghton Mifflin Company.
- 7. Shore, K. (1999). "Homework Helpers for Parents," online at http://family.go.com/Features/ family_1999_02/nwfm/nwfm29homework/
- 8. Weaver, M. K. (1998). "Helping" with homework. Enriching Kansas Families, October 28.
- 9. This publication was prepared with funding from the Office of Educational Research and Improvement, U.S. Department of Education. The ideas and opinions expressed in this Digest do not necessarily reflect the positions or policies of OERI, ED, or the Clearinghouse.

O از بســتههای نرم افزاری که مفاهیم و مهارتهای علوم را با روش های جالب و لذت بخش آموزش مے دھند، استفادہ کنید.

به منابع فراوان برای یادگیری درس علوم و راهنمایی و انجام تکلیفهای منزل که در اینترنت، به صورت رایگان موجودند، دسترسی داشته باشید. برای راهنمای این منابع فراوان، از وبگاه «همیار تکلیفهای منے الامات بیشتر منے ای اطلاعات بیشتر درخصوص کمک به کودکتان در انجام تکلیفهای منزل، به «چگونه والدین می توانند در انجام تکلیفها به فرزند خود کمک کنند^{۱۳}» نوشته جودیت لیس و «یاور تکلیفهای منزل برای والدین ۱۴» نوشته کنت شور، به وبگاه ۱۵ مربوط، مراجعه کنید.

همچنین اگر والدین، بهطور مستمر مشاهده نمودند که فرزندانشان در رابطه با زمان مورد نیاز برای انجام تکلیفهای منزل، درک لازم برای انجام دادن یا کامل کردن تکلیفها، همیشه مشکل دارند و دارای طرز تلقیهای منفی و بدون تغییر درخصوص تکلیف منزل، یا فقدان پیشرفت در یادگیری هستند، به معلمان، مشاوران یا مسئولان اجرایی مدرسه، بازخورد بدهند. تکلیف منزل، یک مؤلفه ضروری در تمام برنامههای آموزشی است که برای دانش آموزان تهیه می شود و باید باعث توسعه هوشی و فکری آنها شود، علاوه بر اینکه علاقه بیشتری برای درس خواندن ایجاد کند تا موفقیتشان بالاتر رود.

يىنوشتھا

- 1. Retrieved from "Homework & Studying at Home," available online at http://henson.austin. apple.com/edres/parents/pfet/hwrkmenu.shtml).
- 2. National Parent-Teacher Association
- 3. National Education Association
- 4. Available on-line at http://www.accesseric. org:81/resources/parent/homework.html.
- 5. "Hassle free homework: A six week plan for parents and children to take the pain out of homework" by Cecil Clark.
- 6. Quiz

۷. طبیعی است که در حال حاضر و با گسترش چشمگیر تکنولوژی، تلفن به کامپیوتر و انواع دیگر تکنولوژی تسری یافته

